

עמוד 1 מתוך 8	מספר נוהל: 15/2016	שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי ¹
ערך: יהודית קרפף	חל על: מתנדבות ² השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	פרק: כח אדם
מהדורה: 4	עדכון אחרון: 07.06.2022	תאריך תחולה: 1.9.16

נוהל זה בא להסדיר: את אופן המניעה והטיפול בהטרדות ובפגיעות מיניות בקרב המתנדבות והמתנדבים לשירות הלאומי והאזרחי.

אחראי על הנוהל ועל עדכנו: הממונת³ על מניעת הטרדה מינית בעמותת שלומית.

1. כללי

- ✓ הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני פוגעת בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו ובשוויון בין המינים.
- ✓ הטרדה מינית יכולה להיעשות הן על ידי גבר והן על ידי אישה וכן כלפי גבר או אישה.
- ✓ הטרדה מינית והתנכלות פוגעות בפרט, ביחסי העבודה, בסביבת העבודה בפרט ובארגון בכלל.
- ✓ ביטחונם האישי של כל המתנדבות והמתנדבים חשוב מאוד לעמותת שלומית ולרשות השירות הלאומי-אזרחי. הרשות תפעל ככל הניתן ובמסגרת יכולתה, בכדי שמתנדבי השירות הלאומי-אזרחי יחוו בטוחים ומוגנים, ושתהיה להם כתובת⁴ אליה יוכלו לפנות בכדי לקבל את העזרה הנדרשת.
- ✓ עמותת שלומית והרשות לשירות אזרחי קוראת למתנדבות ולמתנדבים לדווח על מקרים של הטרדות ופגיעות מיניות ולא לחשוש. קיימת חשיבות רבה לדבר ולהציף את הנושא מעל פני השטח.

2. מטרת הנוהל

הטמעה, יישום ועמידה בהוראות החוק למניעת הטרדה מינית ותקנותיו ובכדי לפעול מתוך אחריות ערכית, המקדמת נורמות חברתיות, ומתמודדת באופן שהינו מהותי ואפקטיבי עם התופעה.

¹ נוהל זה חל גם על עובדי העמותה

² הנוהל נכתב מטעמי נוחות בלשון נקבה אך חל על נשים וגברים כאחד

³ כיום לירון גולן ודקלה בר אוריין

⁴ הממונה מטעם הרשות – רחל ביאלקוביץ – Rachelbi@ncs.gov.il 02-5411519

שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי	מספר נוהל: 15/2016	עמוד 2 מתוך 8
פרק: כח אדם	חל על: מתנדבות השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	ערך: יהודית קרפף
תאריך תחולה: 1.9.16	עדכון אחרון: 07.06.2022	מהדורה: 4

3. רקע

סעיף 3 לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, קובע את ההתנהגויות המוגדרות כהטרדה מינית:

א. סחיטה באיומים כאשר המעשה שהאדם נדרש לעשותו הוא בעל אופי מיני.
ב. מעשים מגונים.

ג. הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות האמורות.

ד. התייחסויות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם המתמקדת במיניותו, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות האמורות.

ה. התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות נטייתו המינית.
ו. פרסום תצלום, סרט או הקלטה של אדם, המתמקד במיניותו, בנסיבות שבהן הפרסום עלול להשפיל את האדם או לבזותו, ולא ניתנה הסכמה לפרסום.

במסגרת החוק הנ"ל, נקבע כי לעניין המעשים המנויים בסעיף קטן (ג) או (ד) לעיל נחשבים כהטרדה מינית גם אם הנפגעת לא הראתה למטריד כי אינה מעוניינת בהצעות או בהתייחסות. מעמדם של המשרתות והמשרתים בשירות הלאומי והאזרחי הושווה למעמדם של העובדות והעובדים במקום העבודה ולכן מקומות השירות אחראים על תחום זה, ודין מתנדבת כדין עובדת לכל דבר ועניין.

ז. בנוסף, על פי הפסיקה, גם סביבת עבודה רווית תכנים מיניים והתייחסות למיניות של אדם, גם אם ההתייחסות לא מופנית ישירו לעובד המוטריד, מהווה הטרדה מינית.

עמותה להפעלת מתנדבים
לשירות לאומי-אזרחי

שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי	מספר נוהל: 15/2016	עמוד 3 מתוך 8
פרק: כח אדם	חל על: מתנדבות השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	ערך: יהודית קרפף
תאריך תחולה: 1.9.16	עדכון אחרון: 07.06.2022	מהדורה: 4

יחד עם זאת קבעה הרשות לשירות אזרחי כי יש ערך רב בסיוע ובמתן עזרה למתנדבות ורואה חשיבות גדולה בהעלאת המודעות ובטיפול בהטרדות ובפגיעות מיניות.

4. הממונים על המניעה והטיפול בהטרדות ובפגיעות מיניות בעמותת שלומית

- א. הממונה על הטיפול במתנדבים היא רכזת המערך הסוציאלי.
- ב. הממונה על הטיפול בעובדות ועובדי העמותה היא רכזת הדרכה ארצית.
- ג. על תחום הטיפול, הדיווח והבקרה מופקדת רכזת מערך השירות הסוציאלי (עו"ס). הממונות בעמותה תעבורנה הכשרה מקצועית התחום עם כניסתן לתפקיד ולא יאוחר מ-3 חודשים ממועד מינוין. ההכשרה כאמור תבוצע על ידי גוף מקצועי בעל מומחיות בתחום המניעה והטיפול בהטרדה מינית בעבודה ותארך לכל הפחות 18 שעות. הממונות בעמותה תהיינה חייבות להגיע לריענון שתערוך הרשות פעם בשנה.
- ד. על תחום ההסברה והמניעה מופקדת רכזת הדרכה ארצית.
- ה. תחום ההכשרה למתנדבים ולעובדים מתואם בין מערך השירות הסוציאלי ורכזת ההדרכה הארצית.
- ו. באחריות רכזת משאבי אנוש לדאוג ולוודא, שכל עובד חדש בעמותה ענוה על הלומדה תוך חודש מיום תחילת העבודה.

5. הסברה ומניעה

- א. במסגרת ימי ההערכות לשירות ועד תום הרבעון הראשון לשירות, המתנדבות והמתנדבים עוברים הכשרה, שנועדה להגביר את המודעות והידע האישי בנושא הטרדה מינית ומניעתה ובכדי להכיר את הזכויות והחובות במסגרת ההתנדבות לשירות אזרחי. ידע זה יהיה ישים גם לאחר תום השירות.

שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי	מספר נוהל: 15/2016	עמוד 4 מתוך 8
פרק: כח אדם	חל על: מתנדבות השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	ערך: יהודית קרפף
תאריך תחולה: 1.9.16	עדכון אחרון: 07.06.2022	מהדורה: 4

- ב. ההכשרה תכלול סקירה ע"פ החוק, דרכי טיפול, פרטי התקשרות עם הממונה בעמותה, העלאת המודעות, הצגת מרכזי הסיוע כמקור ליווי ותמיכה (כולל מספרי טלפון הזמינים 24 שעות ביממה), הבהרת המושגים בנושא תקיפה מינית ועוד.
- ג. במסגרת ההכשרה ת/יקבל המתנדב/ת מידע בכתב לגבי עיקרי הנוהל לטיפול בהטרדות מיניות וכן לגבי הגורמים אליהם ניתן לפנות במקרה של הטרדה מינית: הממונה העמותה, הממונה בגוף המפעיל והממונה ברשות השירות הלאומי-אזרחי, הרכזות, מרכזי הסיוע וכן דרכי התקשרות לכל הגורמים הנ"ל.
- ד. יש להתאים את ההכשרה לאוכלוסיות השונות בשירות הלאומי (מגזר בני המיעוטים, אוכלוסייה דתית, אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים ואחרים), ובכלל זה התאמת השפה, התאמה תרבותית, רגישות תרבותית וכן הפנייה לגופי הסיוע הרלוונטיים.
- ה. לקראת אמצע שנת הפעילות מתבצע ריענון בנושא מניעה והטרדות מיניות.
- ו. עובדי העמותה עוברים הכשרה וריענון באמצעות הלומדה.
- ז. העמותה תעביר לעובדיה הדרכה בנושא הטרדות מיניות ומניעתן.
- ח. הממונות, הרכזות ורכזי העמותה יעברו הכשרה וריענון בנושא מניעה והטרדות מיניות על ידי גורם מקצועי שהוכשר לנושא.

6. טיפול

- א. דיווח בנושא פגיעה או הטרדה מינית יועבר לממונה על הטרדות המיניות בעמותת שלומית, לממונה בגוף המפעיל/ממונה ברשות לשירות לאומי-אזרחי, הן על-ידי פנייה ישירה של המתנדבת או אדם אחר (לדוגמה: רכזת, מפעיל במקום השירות, הורים, מתנדבת אחרת וכו')

שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי	מספר נוהל: 15/2016	עמוד 5 מתוך 8
פרק: כח אדם	חל על: מתנדבות השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	ערך: יהודית קרפף
תאריך תחולה: 1.9.16	עדכון אחרון: 07.06.2022	מהדורה: 4

עם קבלת הדיווח, האחראית על הנושא תבחן את המקרה ובהתאם לשיקול דעתה המקצועי ייקבע אופי המשך הטיפול.

- ב. הגוף המפעיל מחויב לדווח לעמותה באופן מידי על כל תלונה המתקבלת אצלו על הטרדה מינית ועל הטיפול בתלונה. העמותה מצידה מחויבת לרכז את כל התלונות שהגיעו אליה מהגופים המפעילים תוך שמירה ככל האפשר על פרטיות המתלונן/ת. כל דיווח שיגיע לעמותה, יועבר באופן מידי לממונה על התחום בעמותה, אשר תרכז את הטיפול בעניין ותפעל בהתאם לנוהל ובהתאם לרואות החוק.
- ג. החוק מטיל על כל מעסיק למנות אחראי מטעמו על טיפול בהטרדות מיניות. על הגוף המפעיל לעדכן את העמותה ואת כל המתנדבים/ות במסגרתו מיהו האחראי מטעמו על הטיפול בהטרדות ומה מספר הטלפון שלו.
- ד. ככל שיתברר שהפגיעה נעשתה במסגרת הגוף המפעיל ו/או הפוגע לכאורה הוא עובד הגוף המפעיל, תשקול העמותה את דרכי הפעולה ההולמות לאור נסיבות האירוע, בהתאם ובכפוף להוראת החוק לרבות שקילת האפשרות להפרדה בין המתלונן/ת לנילון, בהתאם לרצונה/ו של המתלונן/ת, כל עוד מתקיים הבירור וזאת מבלי לפגוע במתלונן/ת
- ה. במידה והמקרה הועבר לטיפול של גורם חיצוני כגון: משטרה, בית חולים או גורם אחר, תעביר על כך עו"ס העמותה שדיווח לרשות, ללא ציון פרטים מזהים של המתנדבת.
- ו. ההליך הטיפולי ייעשה תוך הקפדה על שמירת הפרטיות של המתלוננת. בידי המתנדבת האפשרות לבחור האם לשתף גורמים נוספים בתלונה.

עמותה להפעלת מתנדבים
לשירות לאומי-אזרחי

שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי	מספר נוהל: 15/2016	עמוד 6 מתוך 8
פרק: כח אדם	חל על: מתנדבות השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	ערך: יהודית קרפף
תאריך תחולה: 1.9.16	עדכון אחרון: 07.06.2022	מהדורה: 4

- ז. במסגרת הטיפול תוזמן הנפגעת לפגישה עם הממונה על התחום אשר תשמע ממנה את הפרטים, ככל שהמתנדבת תרצה לשתף.
- ח. הממונה תציע למתנדבת תמיכה רגשית וליווי דרך המערך הסוציאלי של עמותת שלומית ותפרוש בפניה את כל הדרכים האפשריות לפעולה על פי החוק ובכלל.
- ט. הממונה או כל גורם אחר אשר יבחר על ידי המתנדב/ת יפעל בהתאם למסלול שנבחר על ידה/ו המתנדב/ת לכל אורך התהליך כולל תמיכה וסיוע מקצועי לאחר השלמת הטיפול.
- י. במידה והאירוע קרה במקום השירות תשקול העמותה את דרכי הפעולה ההולמות לאור נסיבות האירוע, בהתאם ובכפוף להוראת החוק.
- יא. הטיפול מול מקום השירות יהיה באחריות הממונה על הטיפול בהטרדות המיניות של הגוף המפעיל. במידה והממונה מטעם העמותה תמצא כי טיפול הגוף המפעיל בעניין לא היה כיאות או שלהערכתה שירותן של המתנדבות במקום זה יכול לסכנן, היא תדווח על כך לממונה הראשית ברשות לשירות הלאומי והאזרחי לצורך בחירת הטיפול מול מקום השירות ותיאום בין הגופים המוכרים.
- יב. במידה והאירוע נוגע למתנדבות נוספות, תישקל התערבות מקצועית מולן באחריות הממונה הראשית על התחום בשיתוף עם הממונה מטעם עמותת שלומית, תוך הקפדה על כללי צנעת הפרט.

שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי	מספר נוהל: 15/2016	עמוד 7 מתוך 8
פרק: כח אדם	חל על: מתנדבות השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	ערך: יהודית קרפף
תאריך תחולה: 1.9.16	עדכון אחרון: 07.06.2022	מהדורה: 4

7. קווי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית

קווי הסיוע, מחוץ לעמותה, הזמינים 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע לתמיכה רגשית תוך שמירה על סודיות ופרטיות:

1202: קו סיוע לנפגעות תקיפה מינית.

1203: קו סיוע לנפגעי תקיפה מינית.

04-6566813: קו סיוע לנפגעות אלימות ותקיפה מינית בחברה הערבית.

02-673000: קו סיוע לנשים ונערות דתיות נפגעות תקיפה מינית.

02-5328000: קו סיוע לגברים ולנערים דתיים נפגעי תקיפה מינית.

WhatsApp: 052-8361202

8. היעדרות בגין תקיפה/הטרדה מינית

במקרה שמתנדבת נפגעה מתקיפה או הטרדה מינית, הינה זכאית לעד 8 ימי היעדרות משירות בכפוף לקבלת אישור עו"ס עמותת שלומית. הגוף המוכר ידווח לרשות על מתן ימי היעדרות כאמור במסגרת הדיווח הרבעוני.

במקרה של פגיעה רפואית, זכאית המתנדבת להשתמש בימי המחלה הרגילים העומדים לזכותה ובמידת הצורך לפנות לוועדה רפואית.

9. דיווח ובקרה

א. כל אירוע אלימות, תקיפה, הטרדה מינית, יועבר לידיעת מנכ"לית עמותת שלומית באחריות הממונות (כל אחת בתחומה) ו/או מנהלת המחוז.

ב. במקרים של טיפול מעבר למקום השירות/הדירה קרי על ידי משטרה, בתי חולים וכו' יועבר דיווח גם לרשות השירות האזרחי-לאומי.

עמוד 8 מתוך 8	מספר נוהל: 15/2016	שם הנוהל: מניעה וטיפול בהטרדות ופגיעות מיניות בשירות הלאומי והאזרחי
ערך: יהודית קרפף	חל על: מתנדבות השירות הלאומי והאזרחי, עו"ס העמותה, רכזת הדרכה ארצית, רכזת משאבי אנוש, עובדי ועובדות העמותה	פרק: כח אדם
מהדורה: 4	עדכון אחרון: 07.06.2022	תאריך תחולה: 1.9.16

ג. הדיווח יהיה גם בכתב וגם בעל פה בהתאם לחומרת האירוע, תוך הקפדה על שמירת צנעת הפרט.

ד. בסוף כל רבעון (סוף נובמבר, סוף פברואר, סוף מאי וסוף אוגוסט), העמותה תעביר לממונה ברשות לשירות לאומי-אזרחי דיווח מסכם (ללא חשיפת פרטים אישיים), של הפעילות בנושא הטרדות מיניות ושל הטיפול בכל המקרים שהתקבלו.

ה. בסוף כל רבעון יימסר דיווח לעדת כח אדם⁵ וליו"ר העמותה.

10. אחראים לביצוע הנוהל

מנכ"לית

רכזת מערך השירות הסוציאלי (עו"ס)

רכזת משאבי אנוש

רכזת הדרכה ארצית

רכזת אזוריות

מנהלות מחוז

11. הפנייה למסמכים

החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח – 1998

תקנות למניעת הטרדה מינית (חובות המעביד), תשנ"ח – 1998.

נוהל הרשות לשירות אזרחי – מניעה וטיפול בהטרדות ובפגיעות מיניות

⁵ כיום צביקה גל, דורית חורש וצופית גייסט